

Anonimizirana različica

Prevod

C-804/19 – 1

Zadeva C-804/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

31. oktober 2019

Predložitveno sodišče:

Landesgericht Salzburg (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

23. oktober 2019

Tožeča stranka:

BU

Tožena stranka:

Markt24 GmbH

[...] (ni prevedeno)

REPUBLIKA AVSTRIJA

LANDESGERICHT SALZBURG (DEŽELNO SODIŠČE V SALZBURGU,
AVSTRIJA) [...] (ni prevedeno)

KOT DELOVNO IN SOCIALNO SODIŠČE [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

SKLEP**ZADEVA:****Tožeča stranka**

[...] (ni prevedeno)

BU

[...] (ni prevedeno)

SL

[...] (ni prevedeno)

[AVSTRIJA]

[...] (ni prevedeno)

Tožena stranka [...] (ni prevedeno)

Markt24 GmbH [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

85716 Unterschleißheim [...] (ni prevedeno)

NEMČIJA [...] (ni prevedeno)

Zaradi:

2962,80 EUR skupaj z obrestmi (tekoče plačilo)

I. Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) se na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije v predhodno odločanje predložijo ta vprašanja:

1. Ali se člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 uporablja za delovno razmerje, pri katerem je bila sicer pogodba o zaposlitvi sklenjena v Avstriji za opravljanje dela v Nemčiji, vendar pa delavka, ki je več mesecev v Avstriji čakala na delo, ni opravila nobenega dela?

Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen

2. Ali je treba člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 razlagati tako, da se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(a) Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz (zakon o delovnih in socialnih sodiščih, Avstrija; v nadaljevanju: ASGG), ki delavki [omogoča] (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer ima v času trajanja delovnega razmerja stalno prebivališče ali ga je imela v času prenehanja delovnega razmerja?

3. Ali je treba člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 razlagati tako, da se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(d) ASGG, ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer je treba opraviti plačilo ali ga je bilo treba opraviti ob prenehanju njenega delovnega razmerja?

4. Če sta odgovora na drugo in tretje vprašanje nikalna:

4.1. Ali je treba člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba v primeru delovnega razmerja, v okviru katerega delavka ni opravila nobenega dela, tožbo vložiti v tisti državi članici, v kateri je delavka čakala na delo?

4.2. Ali je treba člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba v primeru delovnega razmerja, v okviru katerega delavka ni opravila nobenega dela, tožbo vložiti v tisti državi članici, v kateri je bila pogodba o zaposlitvi pripravljena in sklenjena, tudi če je bilo v njej dogovorjeno oziroma načrtovano opravljanje dela v drugi državi članici?

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen

5. Ali se člen 7, točka 1, Uredbe (EU) št. 1215/2012 uporablja za delovno razmerje, pri katerem je bila sicer pogodba o zaposlitvi sklenjena v Avstriji za opravljanje dela v Nemčiji, vendar pa delavka, ki je več mesecev v Avstriji čakala na delo, ni opravila nobenega dela, če se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(a) ASGG, ki delavki [omogoča] (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer ima v času trajanja delovnega razmerja stalno prebivališče ali ga je imela v času prenehanja delovnega razmerja, ali če se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(d) ASGG, ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer je treba opraviti plačilo ali ga je bilo treba opraviti ob prenehanju njenega delovnega razmerja?

II. Postopek se prekine do odločitve Sodišča (člen 90a Gerichtsorganisationsgesetz (zakon o ureditvi sodišč, Avstrija; v nadaljevanju: GOG)).

Obrazložitev:

1. Trditve in dejansko stanje

Tožeča stranka s tožbo z dne 27. aprila 2018 od tožene stranke zahteva izplačilo izostalih plač, sorazmernih posebnih izplačil ter nadomestila za neizrabljeni letni dopust v skupni višini 2962,80 EUR bruto za obdobje od 6. septembra 2017 do 15. decembra 2017. Vsebinsko je navedla, da je bila v obdobju od 6. septembra 2017 do 15. decembra 2017 pri toženi stranki zaposlena kot čistilka. Dogovorjena plača naj bi znašala 753,42 EUR bruto, torej 639,15 EUR neto na mesec za zaposlitev s krajšim delovnim časom. Delovno razmerje naj bi prenehalo z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani tožene stranke. Predložitveno sodišče naj bi bilo pristojno zato, ker naj bi imela tožena stranka ob začetku delovnega razmerja pisarno v Salzburgu. Tožeča stranka je predložila tudi tri obračune plač za mesece od septembra do novembra 2017. Na teh obračunih je kot delodajalec navedena tožena stranka, poleg tega je za september naveden znesek 626,40 EUR bruto (531,69 EUR neto), za oktober znesek 753,42 EUR bruto (639,50 EUR neto) in za november znesek 753,42 EUR bruto (628,15 EUR neto).

Ker toženi stranki tožbe kljub več poskusom vročitve na različnih naslovih prek pošte in prek okrajnega sodišča ni bilo mogoče vročiti in se ne ve, kje prebivajo zastopniki tožene stranke, je bil s sklepom z dne 26. decembra 2018 [...] (ni

prevedeno) za toženo stranko imenovan pooblaščenec za vročanje (procesni začasni zastopnik odsotne tožene stranke) v skladu s členom 116 Zivilprozessordnung (zakon o pravdnem postopku, Avstrija, ZPO). Ta je z dopisom z dne 7. januarja 2019 [...] (ni prevedeno) zanikal tako jurisdikcijo domačih sodišč kot tudi pristojnost.

Sedež tožene stranke je v skladu z izpiskom iz sodnega registra, vodenega pri Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu, Nemčija), kjer je tožena stranka vodena pod številko HRB 233607, v Unterschleißheimu, Landkreis München (okrožje München) [...] (ni prevedeno). Tožeča stranka ima stalno prebivališče v [Avstriji]. Tožečo stranko je ogovoril moški, ki je zatrjeval, da pozna dobro podjetje, ki išče sodelavce. Za tem je tožeča stranka podpisala pogodbo o zaposlitvi glede opravljanja del čiščenja. Pogodba ni bila podpisana v pisarniških prostorih tožene stranke, temveč v pekarni v Salzburgu (5020 Salzburg). Kot začetek dela je bil dogovorjen datum 6. september 2017. Tožena stranka pa tožeči stranki ni dodelila nobenega dela. Slednja je bila telefonsko dosegljiva in pripravljena za delo. Dejansko pa za toženo stranko ni opravljala nobenih dejavnosti čiščenja in tudi ne siceršnjih drugih del. Dogovorjeno je bilo, da naj bi tožeča stranka svoje delo opravljala v Münchnu. Tožeča stranka ni imela nobene telefonske številke sodelavca tožene stranke, s katerim je sklenila pogodbo o zaposlitvi. Na pogodbi o zaposlitvi sta na odtisu žiga tožene stranke navedena avstrijska telefonska številka in nemški naslov. Tožeča stranka v času trajanja delovnega razmerja ni prejela nobenega plačila in tudi nobenega obračuna plače. Tako kot še trije drugi sodelavci tožene stranke je bila pri avstrijskem zavodu za socialno zavarovanje do 15. decembra 2017 prijavljena kot delavka s plačo v višini 753,42 [EUR].

Pri Landesgericht Salzburg (deželno sodišče v Salzburgu) kot delovnem in socialnem sodišču tečejo/so tekli (vključno s postopkom tožeče stranke) skupno trije delovnopравни postopki proti toženi stranki. Druga postopka sta se končala s sodbo, pri čemer je bilo med drugim tudi ugotovljeno, da je vsaj še en delavec tožene stranke v zvezni deželi Salzburg delal v gradbenem sektorju.

3. Nacionalno pravo

[ASGG] Člen 4. (1) Za spore, navedene v členu 50(1), je po izbiri tožeče stranke krajevno pristojno

1. v primerih iz točk od 1 do 3 tudi sodišče, na območju katerega

a) ima delavec v času trajanja delovnega razmerja stalno ali običajno prebivališče ali ga je imel v času prenehanja delovnega razmerja,

[...]

d) je treba opraviti plačilo ali, če je delovno razmerje prenehalo, ga je bilo treba nazadnje opraviti, ali

[...]

4. **Obrazložitev predloga**

Določbe ASGG je treba razlagati v skladu z zadevno direktivo.

4.1. **Prvo vprašanje**

Najprej se postavlja splošno vprašanje, ali se člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 uporablja tudi za taka delovna razmerja, v okviru katerih je sicer delavka sklenila pogodbo o zaposlitvi v Avstriji, vendar pa, čeprav je bila pripravljena delati, za tem ni opravljala nobenega dela ne v Avstriji ne v Nemčiji.

V nacionalni sodni praksi in pravni teoriji je bilo ugotovljeno (stanje v letu 2008): če je delavec sicer sklenil pogodbo o zaposlitvi, vendar pa z delom ni pričel, je analogno glede na člen 5(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 odločilen kraj, kjer bi delavec moral izpolniti pogodbo o zaposlitvi (Auer v: Geimer/Schütze, Rechtsverkehr 540 Art. 18 EuGVVO Rz 12; Burgstaller, DRdA 1999, str. 470; Ganglberger, RdW 2000, str. 160 in 161; Kropholler, Zivilprozeßrecht Art. 19 EuGWO Rz 9 in Corte di cassazione [I] Riv dir int priv proc 2004, str. 661 ter 14 Ob 81/86 [glede člena 44 IPRG, Bundesgesetz über das internationale Privatrecht, zvezni zakon o mednarodnem zasebnem pravu, Avstrija] SZ 59/91 = Arb 10.537 = DRdA 1988, 343 [Kerschner] = ZAS 1987, 50 [Beck-Managetta/Mayer-Maly]).

V drugi nacionalni sodni praksi glede Luganske konvencije se je zahteval določen element trajnosti in stalnosti. Če je delavec s stalnim prebivališčem v Nemčiji sklenil pogodbo o zaposlitvi s podjetjem s sedežem v Avstriji, vendar pa z delom ni pričel, se člen 5, točka 1, drugi in tretji del stavka, Luganske konvencije ne uporabi. Opravljanje dela, ki v skladu s členom 5, točka 1, drugi in tretji del stavka, Luganske konvencije utemeljuje pristojnost, mora biti povezano z določenim elementom trajnosti in stalnosti (Oberster Gerichtshof, vrhovno sodišče, Avstrija, OGH 8 ObA 154/98z).

Predložitveno sodišče meni, da je pogoj ustreznega trajanja in stalnosti delovnega razmerja, ki je trajalo od 6. septembra 2017 do 15. decembra 2017, torej več mesecev, izpolnjen. Poleg tega je bila pogodba o zaposlitvi pripravljena in sklenjena v Avstriji. Tudi prijava na zavod za socialno zavarovanje je bila opravljena v Avstriji.

Zgornje vprašanje se postavlja tudi v zvezi z varstvom posebnih skupin oseb, določenim s pravom Unije, na primer tudi potrošnikov, za katere je v členu 18(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 v zadevah potrošnikov določeno, da lahko potrošnik začne postopek zoper drugo pogodbeno stranko bodisi pred sodišči države članice, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče, ne glede na stalno prebivališče druge stranke, bodisi pred sodišči v kraju, kjer ima potrošnik stalno prebivališče. Pri delavcih se lahko tako kakor pri potrošnikih izhaja iz tega, da gre za skupino oseb,

ki potrebuje posebno varstvo in ki z določbami prava Unije glede na nacionalno ureditev ne bi smela biti postavljena v slabši položaj. Pri tem je zlasti treba opozoriti na finančni položaj v primeru nizkih dohodkov delavke, ki otežuje uveljavljanje pravic v drugi državi članici.

4.2. Drugo in tretje vprašanje

Ob načelnem pritrdilnem odgovoru glede možnosti uporabe člena 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 se postavljajo vprašanja, ali se nacionalno pravo, ki delavcu omogoča lažje uveljavljanje pravic v državi, lahko uporabi glede na pravo Unije, ki tu za delavce določa manj ugodno ureditev.

V obravnavanem primeru bi lahko delodajalec z dodelitvijo ali nedodelitvijo dela, ne glede na državo članico, preprečil uporabo nacionalnih – in za tožečo stranko ugodnejših – določb o pristojnosti iz člena 4 ASGG. Delavka, ki dolgo časa čaka na dodelitev dela in ki v vmesnem času ne more sprejeti drugega dela, bi bila posledično poleg tega v neugodnem položaju tudi kar zadeva pravni postopek, saj bi morala kljub ugodnejšim nacionalnim določbam tožbo za izplačilo izostalih plač vložiti v drugi državi članici.

4.4. Četrto vprašanje

V primeru, da se za delavko ugodnejše nacionalno pravo ne more uporabiti, se postavljajo vprašanja, kako je treba razlagati člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012.

4.5. Peto vprašanje

Če se člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 v obravnavanem primeru načelno ne uporabi, je v obravnavanih okoliščinah treba razložiti druge določbe Uredbe (EU) št. 1215/2012. Z namenom, da ne bi prišlo do ponavljanja, se v zvezi s tem napotuje na primerljive zgoraj navedene preudarke.

5. Pristojnost Sodišča za razlago

V obravnavanem primeru ne obstaja sodna praksa Sodišča glede vprašanja, ali se člen 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 uporabi v primeru, ko je bila pogodba o zaposlitvi sklenjena, delo pa se ni opravljalo. Razlaga je potrebna zlasti glede načelnih vprašanj o pristojnosti v skladu s členom 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 v primerjavi z nacionalno ureditvijo glede uveljavljanja pravic, ki je za delavko ugodnejša.

Pravilna uporaba prava Skupnosti glede na dosedanjo sodno prakso Sodišča ni tako očitna, da ne bi dopuščala nobenega razumnega dvoma glede odločitve v zvezi s predloženimi vprašanji („*acte clair*“).

II. Prekinitev postopka pred delovnim sodiščem do zaključka postopka predhodnega odločanja temelji na členu 90a GOG.

[uradni zaznamek in podpis] [...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT